

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1
Titlul actului normativ
HOTĂRÂRE
 privind aprobarea unor programe de interes național
 pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În conformitate cu Programul de Guvernare 2021-2024, "România încă nu reușește să ajute cu adevărat persoanele vulnerabile din comunități rurale, marginalizate, sărace. Sistemul național de asistență socială a mutat responsabilitatea serviciilor sociale asupra primăriilor, dar multe primării din mediul rural nu au asistenți sociali calificați și nu oferă aceste servicii (îngrijiri la domiciliu, consiliere, cantine, centre de zi etc.); angajații din domeniul asistenței sociale, educație și sănătate sunt puțini (dacă există din toate cele trei domenii) și lucrează separat, fără un management de caz adecvat."

Modernizarea sistemului de asistență socială presupune trecerea de la un serviciu de asistență socială care se bazează pe alocări financiare insuficiente în raport cu nevoile și problemele concrete ale categoriilor vulnerabile către servicii sociale integrate.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale este responsabil de implementarea și gestionarea unor proiecte/programe de investiții și reforme cuprinse în Planul Național de Redresare și Reziliență, printre care și componenta *Dezvoltarea unui cadru pentru asigurarea serviciilor de îngrijire pe termen lung pentru persoanele vârstnice*, în cadrul căreia, ministerul își propune realizarea unor investiții ce vizează punerea în funcțiune a unei rețele de centre de servicii de zi care vor oferi asistență socială și servicii de reabilitare, iar fiecare va avea cel puțin o echipă mobilă de furnizori de servicii pentru persoanele în vârstă care nu se pot deplasa la centru - 89 milioane euro.

Programul de Guvernare 2021-2027 prevede, de asemenea, în cadrul obiectivului Ministerului Sănătății - Reziliența sistemului de sănătate; acces sigur la servicii medicale de bună calitate, pentru fiecare cetățean, pct.7. Centrele de îngrijire a persoanelor vârstnice și îngrijirile la domiciliu, cu scopul asigurării de servicii pentru persoanele vârstnice care necesită atât asistență medicală, cât și socială; printre măsuri, este prevăzută și dezvoltarea și înființarea de noi centre medico-sociale pentru persoanele vârstnice, încurajarea parteneriatului public-privat în domeniul dezvoltării și profesionalizării centrelor medico-sociale destinate îngrijirii persoanele vârstnice, precum și celor suferinde de boli mintale.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale se va implica, ca partener al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, în procesul de negociere cu Comisia Europeană, în vederea aprobării Programul operațional de Incluziune și demnitate socială (POIDS) 2021 - 2027.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va elabora, de asemenea, proiectul de lege privind asistența socială a persoanelor vârstnice, care vizează asigurarea eficienței în finanțarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, îmbunătățirea sistemului actual de asistență socială a persoanelor vârstnice, în special a sistemului de servicii de îngrijire pe termen lung, dezvoltarea unui program de îngrijire pe termen lung și implementarea politicilor publice pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice.

Situația implementării unor prevederi de bază din *Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice*, republicată cu modificările și completările ulterioare este următoarea:

- dreptul fundamental și gratuit al persoanelor vârstnice la **serviciile comunitare de consiliere**, în vederea prevenirii marginalizării sociale și pentru reintegrare socială, asigurat de asistenți sociali;
- obligația SPAS și a compartimentului de contractare de a **estima anual numărul persoanelor vârstnice dependente** care necesită sprijin pentru ABVZ și numărul celor care nu primesc ajutor pentru AIVZ din partea îngrijitorilor informali și voluntari și elaborarea indicatorilor de eficiență/cost beneficiu;

Însă, serviciul public de asistență socială nu are asistenți sociali care ar avea obligația să asigure dreptul fundamental al persoanelor vârstnice la serviciile comunitare de consiliere în vederea prevenirii marginalizării sociale și pentru reintegrare socială; tot din cauza lipsei asistentului social nu pot fi realizate anchetele sociale, estimarea anuală a numărului persoanelor vârstnice dependente care primesc/ necesită servicii sociale, monitorizarea îngrijirii informale etc.

- nevoile persoanelor vârstnice aflate în situația de pierdere totală sau parțială a autonomiei, care pot fi de natură medicală, **sociomedicală, psihoafectivă**, se stabilesc pe baza grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, care prevede criteriile de încadrare în grade de dependență, aprobată prin HG nr.886/2000; grila de evaluare a persoanelor vârstnice este un instrument cuprinzător care asigură abordarea integrată în evaluarea persoanei vârstnice, instrument care este obligatoriu în accesarea serviciilor;

Însă, legea nu prevede și obligația ca în instrumentul de evidență la externarea din unitățile sanitare, să se precizeze faptul că, aceasta a informat serviciul public de asistență socială din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliu. Îngrijirea personală ca măsură de asistență socială intervine subsidiar sau, după caz, complementar sistemului de asigurări sociale de sănătate, prin care se asigură îngrijirea medicală la domiciliu.

Totuși, chiar în situația în care s-ar reglementa obligația unității sanitare de a informa serviciul public de asistență socială despre faptul că persoana vârstnică are nevoie de servicii de îngrijire pe termen lung, fără personal de specialitate, SPAS din comunitățile dezavantajate, nu au capacitatea a fi punct unic pentru activitatea de îngrijire pe termen lung.

- finanțarea asistenței sociale se asigură pe principiul **împărțirii responsabilității între administrația publică centrală și cea locală**;
- **respectarea principiului prevenției dar și acordării cu prioritate a îngrijirii la domiciliu**, internarea în cămin reprezentând numai ca o măsură cu titlu de excepție, fiind aplicabile criteriile clare de prioritate, precum și faptul că, acordarea serviciilor de îngrijire la domiciliu asigură tocmai prevenirea agravării situației de dependență și, implicit, prevenirea instituționalizării;

În anul 2016, la inițiativa Ministerului Muncii și Solidarității Sociale a fost corectată o neconcordanță în Legea nr.195/2006, Legea-cadru a descentralizării, în sensul includerii serviciilor sociale pentru persoane vârstnice drept competențe partajate între autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și județelor cu autoritățile administrației publice centrale, în loc de competențe exclusive ale autorităților administrației publice locale.

OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prin care se abrogă Legea nr.195/2006, prevede faptul că transferul competenței se realizează prin lege și este fundamentat pe analize de impact și ale unor sisteme de indicatori de monitorizare, elaborate de către ministere, în colaborare cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

În același timp, tot în anul 2016, se modifică și se completează *Legea nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice*, în sensul asigurării cheltuielilor de funcționare a căminelor pentru persoane vârstnice, finanțate integral din bugetul local, cu **respectarea principiului subsidiarității**, în următoarea ordine: a) din venituri proprii, b) din sume alocate din bugete locale ale

unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale; și c) din bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată - în proporție de cel puțin 10% din standardul minim de cost aprobat prin hotărâre a Guvernului, în condițiile legii, în completarea sumelor prevăzute la lit. a) și b), pe baza necesarului stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, la elaborarea bugetului de stat.

Însă, în continuare, nu poate fi respectat principiul subsidiarității prevăzut și de Legea asistenței sociale nr.292/2011, conform căruia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul.

În cazul serviciilor comunitare de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente fără venituri sau suținători legali, nu sunt reglementate prevederi pentru respectarea principiului subsidiarității, similar îngrijirii pe termen lung, asigurată în căminele pentru persoane vârstnice.

Legea prevede dreptul gratuit al persoanelor vârstnice care nu au venituri și nici suținători legali, sau au venituri mici ei sau suținătorii lor legali (sunt beneficiari de ajutor social sau au venituri sub nivelul indemnizației sociale pentru pensionari) la servicii comunitare de îngrijire personală asigurate la domiciliu (suport pentru ABCZ și AIVZ) și la servicii de reabilitare și adaptare a mediului. Organizarea acestor servicii revine AAPL, prin SPAS direct sau în baza convențiilor de parteneriat și a contractelor de servicii sociale încheiate cu alți furnizori publici sau privați de servicii sociale care dețin licență de funcționare pentru servicii de îngrijire la domiciliu.

Situația prezentată este în defavoarea acordării eficiente a asistenței sociale, având în vedere faptul că tocmai acordarea serviciilor de îngrijire la domiciliu asigură prevenirea instituționalizării/stabilirii măsurii de internare într-un centru rezidențial pentru persoane vârstnice, unde costurile acordării serviciilor pentru sunt mai mari și, prin urmare, trebuie asigurate cu prioritate persoanelor care necesită îngrijire medicală permanentă deosebită, care nu poate fi asigurată la domiciliu. Acesta este primul dintre criteriile de prioritate enumerate la art.16 alin.(3) din Legea nr.17/2000.

Situația implementării unor prevederi de bază din Legea asistenței sociale nr.292/2011 cu modificările și completările ulterioare, referitoare la persoanele vârstnice, este următoarea:

- ✓ Persoanele vârstnice reprezintă o categorie de populație vulnerabilă cu nevoi particulare, din cauza limitărilor fiziologice și fragilității caracteristice fenomenului de îmbătrânire. În funcție de situațiile personale de natură socio-economică, medicală și fiziologică, beneficiază de măsuri de asistență socială, în completarea prestațiilor de asigurări sociale pentru acoperirea riscurilor de bătrânețe și de sănătate.
- ✓ Familia persoanei vârstnice are obligația de a asigura îngrijirea și întreținerea acesteia. În situația persoanei vârstnice singure sau a cărei familie nu poate să asigure, parțial sau integral, îngrijirea și întreținerea acesteia, statul intervine prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate nevoilor strict individuale ale persoanei vârstnice.
- ✓ Îngrijirea de lungă durată se asigură la domiciliu, în centre rezidențiale, în centre de zi, la domiciliul persoanei care acordă serviciul și în comunitate.
Însă, din prelucrarea informațiilor privind serviciile sociale raportate de autoritățile administrației publice locale, fiind incluse și date despre serviciile acordate de furnizorii privați, în anul 2019, rezultă că numai 1,3% din populația peste 65 de ani a beneficiat de servicii sociale.
- ✓ Autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura serviciile de îngrijire personală acordate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea.

Însă, potrivit rezultatului controlului realizat de ANPIS, în 72% din SPAS controlate la nivelul orașelor și comunelor lipsește evidența categoriei de persoane vârstnice și persoane adulte în dificultate, iar persoanele care beneficiază de servicii sociale prestate de un furnizor privat nu se află și în evidența SPAS (conform legii); de asemenea, în 93,79% nu au niciun personal angajat în serviciile sociale destinate asistării persoanelor vârstnice sau a persoanei adulte aflate în dificultate;

- ✓ Serviciile de îngrijire care presupun ajutor pentru îndeplinirea activităților instrumentale ale vieții zilnice sunt acordate de îngrijitori informali și voluntari și, numai în lipsa acestora, de îngrijitori formali.
- ✓ Serviciile de îngrijire personală se adresează persoanelor dependente care, ca urmare a pierderii autonomiei funcționale din cauze fizice, psihice sau mintale, necesită ajutor semnificativ pentru a realiza activitățile uzuale ale vieții de zi cu zi. Situația de dependență este o consecință a bolii, traumei și dizabilității și poate fi **exacerbată de absența relațiilor sociale și a resurselor economice adecvate**. Serviciile de îngrijire personală pot fiacompaniate de servicii de consiliere socială, juridică și de informare.
- ✓ Beneficiile de asistență socială pentru persoane vârstnice includ, pe lângă cele pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială, și indemnizații de îngrijire, alocații pentru hrană sau suplimente nutriționale, ajutoare în natură, etc. în conformitate cu prevederile art.94 alin.(2) din Legea nr.292/2011.
- ✓ Din datele incluse în Raportul Campaniei naționale de verificare a stabilirii și acordării ajutorului social, întocmit de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, rezultă că **persoanele 65+ reprezintă principala categorie de persoane supuse riscului de sărăcie și excluziune socială (31,16%)**;
- ✓ De asemenea, în Raportul *Campaniei de control privind respectarea standardelor minime de calitate de către furnizorii privați de servicii sociale în centrele rezidențiale destinate persoanelor vârstnice*, întocmit de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială în anul 2017, se menționează **deficiențe referitoare, spre exemplu, la îngrijirea personală ("implicând 2043 de beneficiari,,), la monitorizarea stării de sănătate ("punând în situație de risc 2925 de beneficiari") sau la recuperare/reabilitare ("afectând procesul de menținere sau ameliorare a autonomiei funcționare a 4239 de beneficiari")**.

Din aceste considerente, este recomandabil ca serviciul public de asistență socială să recruteze voluntari pentru serviciile de îngrijire la domiciliu, să invite la întâlnirile anuale organizate în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) din *Legea nr.78/2014 privind desfășurarea activității de voluntariat în România*, organizațiile reprezentative ale persoanelor vârstnice cu sediul pe raza unității administrativ-teritoriale, comitetului consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, precum și reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor care au ca obiect de activitate protecția drepturilor persoanelor vârstnice.

Printre direcțiile de acțiune/măsurile prevăzute în *Planul operațional de acțiuni pentru implementarea, în perioada 2017-2020, a Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015-2020* aprobat prin HG nr.861/2016 sunt și următoarele:

1. **identificarea persoanelor vârstnice care se confruntă cu cel mai mare risc de singurătate, excluziune socială și/sau depresie;**
2. **înființarea sau sprijinirea funcționării centrelor de zi în care se derulează activități diverse: îngrijirea vârstnicilor, recuperare fizică și psihică, menținere și promovare a sănătății, ergoterapie, meloterapie, petrecere a timpului liber, consiliere și consiliere juridică etc.;**
3. **înființarea unei linii telefonice de ajutor de urgență pentru furnizarea de consiliere și**

îndrumarea beneficiarilor persoane vârstnice, inclusiv persoane vârstnice cu dizabilități, către servicii specializate.

4. implicarea voluntarilor în cazul persoanelor singure cu nevoi de îngrijire ușoare: efectuare de cumpărături, efectuare menaj, administrare bunuri, acompaniere etc. și instruirea îngrijitorilor informali;
5. creșterea accesului persoanelor vârstnice la servicii de bază în comunitate, accesibile, disponibile și cu un cost rezonabil;
6. promovarea imaginii pozitive a persoanelor vârstnice în comunitate și dezvoltarea de programe de educație comunitară privind prevenirea și combaterea formelor de violență, abuz și neglijare asupra persoanelor vârstnice;
7. promovarea îmbătrânirii active prin sport și sprijinirea accesului persoanelor vârstnice la săli de sport, bazine de înot, terenuri sportive, precum și în oricare spațiu public destinat activităților sportive, culturale și petrecerii timpului liber, etc.;
8. informarea populației vârstnice privind beneficiile voluntariatului în vederea promovării unei vieți active și a toleranței intergeneraționale;
9. instituirea unui mecanism pentru alocare echitabilă a transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale pentru implementarea programelor de asistență socială/îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice, pe baza numărului de locuitori cu vârsta de peste 65 de ani dintr-un județ/localitate.

Până la modificarea legislației în acest sens, respectiv a *Legii asistenței sociale nr.292/2011* și a *Legii nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice*, în baza prevederilor art. 133 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 292/2011*, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale poate iniția, în vederea finanțării de la bugetul de stat, programe de interes național.

Legea nr.208/1997 care reglementează cantinele de ajutor social, abrogă *HG nr.290/1992 privind cantinele de ajutor social*.

Conform prevederilor art.7 alin.(2) din *HG nr.290/1992* privind cantinele de ajutor social, finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale rețelei cantinelor de ajutor social se face prin bugetele locale, cu încadrare în transferurile de fonduri de la bugetul de stat la bugetele locale, aprobate în condițiile legii. La data aprobării *HG nr.290/1992 privind cantinele de ajutor social*, s-a abrogat art.10 din *Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 454/1957 privind asistența batrinilor pensionari și nepensionari*.

Printre categoriile de persoane care pot beneficia de serviciile cantinei de ajutor social, prevăzute la art.2 din *Legea nr.208/1997*, sunt și *pensionarii și persoanele care au împlinit vârsta de pensionare, aflate într-una dintre următoarele situații: sunt izolate social, nu au susținători legali, sunt lipsite de venituri*;

Potrivit prevederilor art.8 alin.(2) și 12 din *Legea nr.208/1997*, finanțarea cantinelor de ajutor social se face din bugetele locale, iar consiliile locale pot acorda subvenții de la bugetele proprii asociațiilor și fundațiilor avizate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și care au ca obiect de activitate organizarea de cantine de ajutor social.

Cantinele sociale înființate de asociații, fundații și cultele recunoscute de lege sunt eligibile să primească subvenții în baza *Legii nr.34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială*, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile *HG nr.903/2014 privind stabilirea nivelului minim al alocației zilnice de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile publice și private de asistență socială destinate persoanelor adulte, persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor vârstnice*, nivelul zilnic al alocației zilnice de hrană în cantine este de 12 lei pe zi. Alocația zilnică de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile private de asistență socială se stabilește cel puțin la nivelul prevăzut în anexa pentru instituțiile publice de asistență socială.

Distribuția celor 52.276 de beneficiari persoane vârstnice care au beneficiat de servicii sociale în anul 2019, pe categorii de centre este următoarea:

1. cămine	39,87%
2. unități de îngrijire la domiciliu	28,44%
3. centre de zi de tip club	13,82%
4. centre de zi de recuperare	10,96%
5. cantine sociale	5,79%
6. servicii mobile de acordare a hranei	0,60%
7. centre respiro	0,27%
8. locuințe protejate	0,25%

Pe categorii de servicii, informațiile rezultate din procesarea datelor comunicate de autoritățile administrației publice locale, sunt următoarele:

✓ Referitor la cantinele sociale, cod 8899 CPDH-I:

- în trei județe nu a funcționat nicio cantină, publică sau privată: Bacău, Teleorman, Dolj;
- în 7 județe, nu a funcționat nicio cantină publică: Argeș, Bacău, Brăila, Dolj, Harghita și Mureș și Teleorman, iar în 19 județe funcționează o singură cantină publică;
- 17 din 68 de cantine publice funcționează sub 50% din capacitate (între 12% și 49%);
- 3 din 65 de cantine private funcționează sub 50% din capacitate (între 28% și 48% grad de utilizare a capacității maxime);
- în regiunea SUD-VEST OLTENIA nu există nicio cantină privată, în timp ce în regiunea NORD-VEST există 16 cantine private, iar în regiunile VEST și NORD-EST câte 11 cantine private; în 19 din 42 de județe, nu există nicio cantină privată;
- din totalul cheltuielilor de funcționare pentru cantinele publice și private, 38,67% reprezintă cheltuieli de personal și 48,97%, cheltuieli cu bunuri și servicii, din care 47,42% cheltuieli cu hrana; sunt cantine în care cheltuielile de personal reprezintă 100%;
- costul anual mediu pe beneficiar, calculat pe baza mediei veniturilor anuale, pentru toate cantinele publice și private, raportat la numărul mediu zilnic de beneficiari este de 8.716 lei/an, respectiv 726 lei/lună pentru o persoană beneficiară; Costul minim este între 152 lei/lună și 1351 lei/lună; Estimând pe baza alocației zilnice de hrană aprobată prin HG nr.903/2014, cheltuielile minime de hrană ar reprezenta 365 lei/lună (12 lei/zi), ceea ce reprezintă 50,25% din costul mediu lunar.
- pentru un număr de 4 cantine, s-au raportat 100% cheltuieli de personal, în timp ce pentru un număr de 3 cantine cheltuielile cu hrana reprezintă 100%;
- raportând cheltuielile anuale cu hrana la numărul mediu zilnic de beneficiari și la 365 de zile, constatăm că numai 36 de cantine acordă zilnic hrană în valoare egală sau mai mare de 12 lei/zi (între 12 și 76 lei/zi), cu precizarea că, 12 lei/zi reprezintă cuantumul minim aplicabil și cantinelor publice și celor private;
- dintre cele 36 de cantine, numai 33 au cheltuieli de personal; prin urmare, estimând pe baza cheltuielilor raportate pentru aceste 33 de cantine obținem un cost mediu lunar pe beneficiar (media aritmetică) de 1.340 lei, din care 34,92% reprezintă cheltuieli de personal, iar 54,89% cheltuieli cu hrana; ceea ce reprezintă 735 lei, cheltuieli cu hrana și 468 lei, cheltuielile de personal; Dacă eliminăm din calcul cantina care are un cost zilnic de hrană de 76 de lei, obținem un cost mediu lunar de 1.066 lei din care, 587 lei cheltuieli cu hrana și 371 lei cheltuieli de personal;
- indexarea cu Indicele prețurilor de consum (IPC) a cuantumului alocației zilnice de hrană ar reprezenta o creștere de la 12 lei/zi, la 14 lei/zi;
- numărul mediu de beneficiari pentru o cantină este de 84 de persoane, între 5 și 365 de persoane;

Prin urmare propunem estimarea bugetului programului de interes național "Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice", obiectivul 1, servicii de tip cantină socială, cod 8899 CPDH-I, pe baza unui cost mediu lunar de 1000 lei.

✓ Referitor la servicii mobile de acordare a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II:

- numai 314 persoane vârstnice au beneficiat de servicii mobile de acordare a hranei;
  - media costului lunar pentru un beneficiar în cele 8 servicii este de 440 lei, cost care include și cheltuielile cu hrana;
  - numărul mediu de beneficiari pentru un serviciu este de 64 de persoane, între 22 și 144 de persoane;
- ✓ Referitor la unitățile de îngrijire la domiciliu, cod 8810ID-I:
- într-un număr de 5 județe, în anul 2019, nicio persoană vârstnică nu a beneficiat de servicii de îngrijire la domiciliu.
  - costul mediu lunar de întreținere este 822 lei, între 60 lei și 10.089 lei;
  - numărul mediu de beneficiari pentru un serviciu este de 46 de persoane, între 3 persoane și 412 persoane;
- ✓ Referitor la centrele de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice, cod 8810 CZ-V-I:
- în 20 de județe, nicio persoană vârstnică nu a beneficiat de servicii de îngrijire, asistență și recuperare într-un centru de zi;
  - costul mediu anual obținut prin raportarea veniturilor anuale la numărul mediu zilnic de beneficiari din totalul centrelor de zi, este de 8.749, **respectiv 729 lei lunar/beneficiar**; valoarea minimă lunară pentru o persoană este de 195 lei, iar cea maximă de 6.294 lei;
  - ponderea încadrării în grade de dependență, față de un număr de 1.701 de persoane vârstnice care au beneficiat de servicii în centrele de zi de asistență și recuperare și pentru care s-a completat această informație, este de **2% persoane încadrate în gr.I, 19% persoane încadrate în gr.II și 79% persoane încadrate în gr.III**;
  - numărul mediu de beneficiari pentru un centru de zi este de 53 de persoane, între 2 persoane și 237 de persoane;

Prin urmare, propunem estimarea bugetului programului de interes național "centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice, cod 8810 CZ-V-I", pe pe baza acestui standardului de cost aplicabil centrelor de zi pentru persoane cu dizabilități prevăzut în anexa nr.2 la HG 426/2020, anexa 2, poziția 5.1., în cuantum de 25.439 lei/an, respectiv 2.120 lei/lună.

- ✓ Referitor la serviciile de asistență comunitară destinate persoanelor vârstnice, cod 8899 CZ-PN-V, respectiv servicii de consiliere psihologică și servicii de distribuire a hranei, constatăm că la nivelul anului 2019, nu există astfel de servicii raportate de autoritățile administrației publice locale.

La data de 30 iunie 2021, în registrul serviciilor sociale figurează un număr de 1493 de servicii sociale licențiate, după cum urmează:

	Nr. total de centre	din care, private	
Centre cu cazare/rezidențiale: cămine pentru persoane vârstnice, centre de tip respiro/centre de criză, centre medico-sociale, centre de îngrijiri paleative	762	569	74,67%
Centre fără cazare: centre de zi de asistență și recuperare, centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, unități de îngrijire la domiciliu, cantine sociale, servicii de asistență comunitară	731	439	60,05%

Dintre centrele fără cazare, distribuția este următoarea:

	Nr. total de centre	din care, private	
Centre de zi de asistență și recuperare	42	22	52,38%
Centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber	105	34	32,38%
Servicii de îngrijire la domiciliu	271	191	70,48%
Centre de preparare și distribuire a hranei	141	73	51,77%
Servicii de asistență comunitară	172	119	69,19%

În conformitate cu rezultatele *Analizei și evaluării grupurilor vulnerabile în vederea stabilirii nevoii de servicii sociale*, MMPS, aprilie 2018, accesibil pe pagina de internet la următoarea adresă: [http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Rapoarte si studii MMPS/DPSS/2018 - Analiza si evaluarea grupurilor vulnerabile.pdf](http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Rapoarte_si_studii_MMPS/DPSS/2018_-_Analiza_si_evaluarea_grupurilor_vulnerabile.pdf)

"(...) la nivel național, **Serviciile de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență, cu un procent de 36%, Centrele de zi pentru copii, cu un procent de aproape 22% și Centrele de zi pentru persoane vârstnice, cu 17%, reprezintă mai mult de 70% dintre serviciile sociale necesare identificate pe parcursul cercetării.**"

"(...) la nivelul orașelor, apare necesitatea tuturor tipurilor de servicii sociale, însă cele mai reprezentative solicitări vizează Centrele de zi pentru copii, Centrele de zi pentru persoane vârstnice, Serviciile de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență, dar și Centrele de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, Centrele de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie și Serviciile de asistență comunitară."

"(...) în ceea ce privește necesitatea de servicii sociale în cadrul localităților din mediul rural, se observă concentrarea pe nevoile persoanelor vârstnice și satisfacerea acestora prin înființarea unor centre de zi la nivel local și/sau prin acordarea de servicii de îngrijire la domiciliu atât pentru persoanele vârstnice, cât și pentru persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență."

"În mediul urban, cele 2495 de identificări privind necesitatea de servicii sociale, ce reprezintă 30% din totalul de 8430 cuantificat la nivel național, au în componență **926 servicii sociale necesare în mediul urban cu 10.001-30.000 locuitori (11% din totalul național), 639 în orașele cu mai puțin de 10.000 locuitori (8%), 422 în cele cu peste 100.000 locuitori (5%), 335 în mediul urban cu 30.001-60.000 locuitori (4%) și 173 servicii identificate ca fiind necesare în cadrul orașelor cu 60.001-100.000 locuitori (2% din totalul național).**"

Raportul „Orașele mici în România. Raport sinteză”, MDLPA, 2021 (<https://www.mdlpa.ro/uploads/articole/attachments/618cf35802670303726314.pdf>)

definește orașele mici ca având o populație sub 20 mii loc.

„În România există 213 orașe mici (sub 20.000 de locuitori), dintre care Eurostat clasifică 132 (două treimi) ca orașe mici și suburbii, iar 81 ca zone rurale, dintre care 76 din categoria celor sub 10.000 de locuitori. Între cele 132 sunt și 13 municipii.” (pag. 5)

În conformitate cu *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, zone urbane marginalizate se găsesc în toate tipurile de orașe, fie ele mici, medii sau mari și în toate regiunile țării. Totuși, ponderea populației ce trăiește în sectoare de recensământ marginalizate este de peste zece ori mai ridicată în orașele foarte mici (< 10.000 de locuitori) comparativ cu București (Tabelul 4). În 56 orașe nu sunt identificate zone marginalizate, dar în cinci orașe peste o treime (până la 47%) din populație trăiește în astfel de zone, în 14 orașe între 20% și 31% din populație, iar în 50 de orașe procentul

ajunge la 10-19% din populația totală.

Atlasul poate fi consultat la următoarea adresă:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WPOP1430085232B000U0900Atlas.pdf>

Atlasul zonelor rurale marginalizate poate fi consultat la următoarea adresă:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/237481467118655863/pdf/106653-ROMANIAN-PUBLIC-PI-6-Atlas-lunie2016.pdf>

"MĂSURI DESTINATE CREȘTERII INCLUZIUNII SOCIALE A PERSOANELOR VÂRSTNICE"

http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta/2019/01022019_Raport_stiint_masuri_incluz_pers_varstnice.pdf

"Îngrijirea informală în îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice - dezvoltarea de servicii-suport și scheme de finanțare"

http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta/2019/01022019_Proiect_Sectorial_Ingrijitori_Informali1.pdf

Potrivit studiului "Calitatea vieții persoanelor vârstnice dependente în România", Etapa IV, *Propuneri de măsuri de politică publică pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice*, INCSMPS, în cadrul contract cu MMPS nr. 3676 din 28.09.2018, în cadrul *Planului sectorial de cercetare-dezvoltare al ministerului pentru perioada 2018-2020*, **consilierea psihologică** reprezintă o măsură care apare frecvent în opiniile experților consultați în cadrul sesiunilor organizate pe baza metodologiei Policy Delphi. Exemplificăm cu una dintre măsuri formulate astfel: *"Implementarea pe scară largă la nivelul centrelor a sesiunilor de consiliere individuală și de grup (beneficiari/beneficiari și aparținători) în vederea reintegrării persoanelor vârstnice în familie, prin consiliere psihologică, medierea menținerii relației cu familia etc."*

Studiul poate fi consultat la următoarea adresă:

http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Rapoarte_si_studii_MMPS/DPSS/2020_-_PSCD_4_-_1CALITATEA_VIEII_PERSOANELOR_VRSTNICE-PROPUNERI_DE_MSURI_DE_POLITIC_.pdf

În propunerile de politică publică sunt formulate următoarele recomandări:

- organizarea de sesiuni de consiliere individuale și de grup (beneficiari/beneficiari și aparținători) în vederea reintegrării beneficiarilor în familie, prin consiliere psihologică și medierea menținerii relației cu familia;
  - măsuri care protejează sănătatea optimă și capacitatea funcțională a persoanelor în vârstă: **participarea și stimularea participării la activitățile intelectuale;**
  - informarea cu privire la prevenirea anumitor boli în rândul persoanelor vârstnice;
  - dezvoltarea la nivelul UAT-urilor a unei linii telefonice de ajutor în caz de urgențe pentru furnizarea de servicii de consiliere și îndrumare a vârstnicilor
  - **dependenți din comunitate;**
  - subvenționarea prin scheme suport a serviciilor de abilitare și reabilitare (terapie ocupațională, logopedie);
  - măsuri care privesc resursele umane disponibile și formarea lor: formare inițială și continuă a forței de muncă (îngrijitori la domiciliu, personal implicat în elaborarea și implementarea planurilor individuale de îngrijire);
  - scheme de finanțare, sprijin destinate îngrijitorilor formali sau informal;
  - formarea îngrijitorilor la domiciliu pentru evitarea abuzului asupra persoanelor vârstnice îngrijite.
- ✓ Și *Consiliul național al organizațiilor de pensionari și al persoanelor vârstnice*, organism autonom, de interes public și național, constituit în scopul realizării dialogului social la nivel național și local dintre organizațiile pensionarilor și persoanele vârstnice și autoritățile publice, prin Legea nr.16/2000, republicată, a realizat în anul 2020 mai multe studii, prin secretariatul tehnic care concluzionează de asemenea, necesitatea unor astfel de servicii, spre exemplu, studiul "Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice prin accesarea terapiilor psihologice", Dr. Elena-Lidia Dinu, octombrie 2020.

- ✓ De asemenea, din analiza activității desfășurate de Consiliile județene ale persoanelor vârstnice din cadrul ședințelor Comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, care funcționează conform Hotărârii Guvernului nr.499/2004, realizată de CNOOPV, rezultă nu doar implicarea consiliilor județene ale persoanelor vârstnice în obținerea de reduceri și gratuități pe transportul local pentru pensionari, acordarea de ajutoare constând în bani și alimente, acordarea de ajutoare pentru încălzire pe timpul iernii, reducerea taxelor și impozitelor pe clădiri și terenuri pentru pensionari, acordarea de consiliere psihologică și juridică gratuită, dar și faptul că subiectele consultanță juridică gratuită, consilierea psihologică pentru vârstnicii aflați în depresie, Identificarea persoanelor vârstnice abandonate, neglijate, izolate, afectate de boli cronice care se confruntă cu risc de singurătate, excluziune socială, au fost propuse în cadrul ședințelor de dialog civic.

Analiza poate fi consultată aici:

http://cnpv.ro/wp-content/uploads/2020/04/Raport_activitate_CCDCPPV_2019.pdf

- ✓ Aproape un sfert din adulții în vârstă de peste 60 de ani prezintă simptome de depresie majoră, minoră sau disforie, conform Analizei de situație 2021 - Sănătatea mintală, INSP.

"(...) Declinul memoriei este una din principalele acuze ale vârstnicului cu depresie.

La pacienții vârstnici, atât din comunitate, cât și instituționalizați, simptomele de depresie se asociază cu durerea. Prezența durerii, cauzele acesteia (artroze, osteoporoză, fibromialgie, afecțiuni degenerative ale coloanei vertebrale, neuropatii periferice etc.) și focusul pe tratarea substratului somatic al durerii întârzie identificarea și tratarea depresiei la vârstnic."

<https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2021/03/Analiza-de-situa%C5%A3ie-2021.pdf>

- ✓ Conform *Codului de bună practică al asistentului social*, aprobat de CNASR prin HG nr. 2/2019, Consilierea asigurată de asistentul social se realizează în ședințe de 45 de minute/ședință/zi....nr. ședințelor săptămânale se stabilește în funcție de obiectivele avute în vedere pentru fiecare caz și de nivelul de risc evaluare în etapa de diagnoză, atât față de propria persoană, cât și față de cei din jus (membrii familiei etc.).

I. Schimbări preconizate

Proiectul de hotărâre a Guvernului propune derularea următoarelor programe de interes național, pentru înființarea unui număr de 100 de centre de servicii sociale pentru un număr estimat de 5400 de persoane vârstnice, după cum urmează:

1. "Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente", prevăzut în anexa nr.1, cu următoarele obiective specifice:
  - dezvoltarea rețelei de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente, cod 8810ID-I;
  - implementarea managementului de caz pentru persoanele vârstnice dependente și a principiului proximității prin respectarea priorității serviciilor de îngrijire la domiciliu și în comunitate față de îngrijirea de tip rezidențial;
2. "Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice", prevăzut în anexa nr. 2, cu următoarele obiective specifice:
  - înființarea și asigurarea unui număr de 20 servicii de tip cantină socială 8899 CPDH-I;
  - înființarea și asigurarea unui număr de 10 servicii servicii de distribuire a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II și/sau servicii servicii de distribuire a hranei, ca serviciu de asistență comunitară, cod 8899 CZ-PN-V.
3. "Centre de zi de asistență și recuperare, cod 8810 CZ-V-I", prevăzut în anexa nr. 3, având ca obiectiv dezvoltarea de centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice, cod 8810 CZ-V-I, pentru asigurarea serviciilor de îngrijire personală, integrat cu serviciile complementare de recuperare și reabilitare funcțională.

4. "Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice", program prevăzut în anexa nr. 4, cu următoarele obiective specifice:
- Dezvoltarea serviciilor de asistență comunitară ce furnizează consiliere socială și psihologică pentru persoanelor vârstnice dependente și pentru îngrijitorii informali ai acestora;
  - Dezvoltarea competențelor digitate pentru persoanele vârstnice, pentru îngrijitorii informali ai acestora și pentru personalul din serviciile sociale de îngrijire pe termen lung și a competențelor pentru utilizarea de diverse dispozitive destinate persoanelor dependente, inclusiv lucrul cu câinii utilitari;
  - Înființarea de rețele comunitare voluntare de sprijin pentru asigurarea serviciilor de suport, pentru prevenirea izolării sociale, activități de comunicare și monitorizare etc.

1. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative.

a) se va cuantifica impactul net al sarcinilor administrative, evidențiindu-se atât costurile administrative generate de noul act normativ sau de modificarea legislativă, cât și costurile administrative eliminate:

b) simplificarea procedurilor administrative.

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social:

Prin înființarea și funcționarea a unui număr total de 100 de centre din 5 categorii diferite de servicii sociale fără cazare pentru persoanele vârstnice, se vor asigura servicii pentru un număr estimat de 5400 de persoane pentru o perioadă de 24 luni.

Impactul social este creșterea calității vieții persoanelor vârstnice beneficiare ale programului.

De asemenea, promovarea unei diversități de servicii comunitare pentru persoanele vârstnice va avea un impact pozitiv în ceea ce privește conștientizarea nevoii de servicii sociale pentru persoanele vârstnice, sensibilizarea publicului și a comunităților locale față de problematica serviciilor sociale dedicate persoanelor vârstnice și față de importanța prevenției, a dezvoltării serviciilor de proximitate, în scopul prevenirii instalării stării de dependență, a agravării acesteia și a instituționalizării persoanelor vârstnice, dar și a participării acestora la viața comunității.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani	
		3	4	5	6		
1	2	2022	2023	2024	2025	2026	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări		TOTAL	TOTAL	TOTAL		TOTAL	
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: Anexa nr.1 Anexa nr.2 Anexa nr.3 Anexa nr.4 i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. transferuri între unități ale administrației publice b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii	TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL		TOTAL	
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale							
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							

Alte informații:

Pentru anul 2022, fondurile necesare sunt prevăzute în bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, prin Legea bugetului de stat pe anul 2022 nr.317/2021, respectiv 48.688 mii lei.

Sumele estimate pentru anii 2023-2024, se încadrează în estimările de cheltuieli ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

1. "Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente", cod 8810ID-I, prevăzut în anexa nr.1:

Pentru respectarea principiului cofinanțării prevăzut de Legea nr.350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia, finanțările nerambursabile trebuie însoțite de o contribuție din partea beneficiarului de minimum 10% din valoarea totală a finanțării, propunem fie un un quantum obținut prin media celor 3 standarde de cost pe grade de dependență, redus cu 10%, respectiv 1.755 lei/persoană beneficiară/lună; fie costul standard pe oră, redus cu 10%, respectiv 30 lei - 3 lei = 27 lei/oră; cu o medie de 15 ore/săptămână.

Pe baza unui număr mediu de beneficiari pentru un serviciu este de 40 de persoane și a mediei standardului de cost/oră prevăzut în anexa nr.4 la HG nr.426/2020, redusă cu 10%, estimăm:

30 UID*40 de persoane*52 de săptămâni*15 ore/săptămână*27 lei/oră lei*2 ani + 50.000 lei (dotări) * 30 centre = 52.044.000 lei, din care:

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 15.492.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 26.022.000 lei;
- ✓ pentru anul 2024 (5 luni): 10.530.000 lei.

2. "Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice", prevăzut în anexa nr. 2:

Pentru servicii de tip cantină socială 8899 CPDH-I, pe baza unui cost mediu lunar de 1000 lei și a unui număr mediu de beneficiari pentru o cantină este de 80 de persoane, estimăm:

20 centre*80 de persoane*1000 lei/lună*24 luni + 100.000 lei (dotări) *20 = 40.400.000 lei, din care:

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 12.200.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 20.200.000 lei;
- ✓ pentru anul 2024: 8.000.000 lei.

Pentru servicii mobile de acordare a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II, pe baza unui medii a costului lunar estimată la 500 lei, cost care include și cheltuielile cu hrana și a numărului mediu de beneficiari pentru un serviciu de 60 de persoane, estimăm:

10 centre*60 de persoane*500 lei/lună*24 luni + 75.000 lei (dotări)*10 =7.950.000 lei, din care:

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 2.475.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 3.975.000 lei
- ✓ pentru anul 2024: (5 luni): 1.500.000 lei.

3. "Centre de zi de asistență și recuperare, cod 8810 CZ-V-I", prevăzut în anexa nr. 3:

Pentru respectarea principiului cofinanțării prevăzut de Legea nr.350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia, finanțările nerambursabile trebuie însoțite de o contribuție din partea beneficiarului de minimum 10% din valoarea totală a finanțării, propunem standardul de cost aplicabil centrelor de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități, prevăzut în anexa nr.2 la HG nr.426/202, pct.5.1, în quantumul de 2.120 lei/lună, redus cu 10%, ceea ce reprezintă 1908 lei; esităm la 1900 lei;

Pe baza numărul mediu de beneficiari pentru un centru de zi este de 50 de persoane, estimăm:

20 centre*50 persoane*1900 lei*24 luni + 175.000 lei (dotări)*20=49.100.000 lei, din care:

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 15.050.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 24.550.000 lei
- ✓ pentru anul 2024: (5 luni): 9.500.000 lei.

4. "Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice", cod 8899 CZ-PN-V prevăzut în anexa nr. 4:

Pe baza unui cost lunar estimat la 460 lei și a unui număr de 50 de persoane pe centru, estimăm:

20 UAT*1SAC*50 beneficiari/UAT*24 luni + 25.000 lei (dotări)*20= 11.540.000 lei din care:

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 3.470.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 5.770.000 lei
- ✓ pentru anul 2024: (5 luni): 2.300.000 lei.

Impactul bugetar pentru anexele 1-4 este de **161.034.000 lei, din care:**

- ✓ pentru anul 2022 (7 luni): 48.687.000 lei;
- ✓ pentru anul 2023: 80.517.000 lei
- ✓ pentru anul 2024: (5 luni): 31.830.000 lei;

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

- a) acte normative în vigoare ce vor fi abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ: -
- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:
- Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale pentru aprobarea metodologiei de finanțare programului de interes național;

1¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi obligatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în

<p>care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Proiectul de act normativ a fost transmis, spre consultare, Federației Autorităților Locale din România, Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.</p>
<p>6. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Prezentul proiect de act normativ va fi supus comentariilor publicului prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în perioada 08.11.2021-21.12.2021. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009.</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Alte informații</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului privind aprobarea unor programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

Ministrul muncii și solidarității sociale

Marius-Constantin BUDĂI

AVIZAT

Viceprim-ministru

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul justiției

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Finanțelor

Adrian CĂCIU

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului privind aprobarea unor programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Marius-Constanțin BUDA

AVIZAT

Viceprim-ministru.

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul Justiției

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Finanțelor

Adrian CĂCIU

Fișă financiară - proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea unor programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice

Nr. centre	Nr. persoane/c entru	Nr. persoane beneficiare program	Cuantum ora/lună pentru un beneficiar	estimare dotări (autoturism, echipamente, mobilier etc.)	cheltuieli de funcționare anul 2022 (7 luni)	cheltuieli de funcționare pentru anul 2023	cheltuieli de funcționare pentru anul 2024 (5 luni)	investiții 2022	investiții 2023	Buget total pe program 2022	Buget total pe program 2023	Buget total pe program 2024	Buget total pe program
ANEXA 1 "Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente", prevăzut în anexa nr. 1	30	40	1200	50,000	14.742,000	25.272,000	10.530,000	750,000	750,000	15.492,000	26.022,000	10.530,000	52.044,000
ANEXA 2 "Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice", servicii de tip cantină socială 8899 CPDH-I;	20	80	1600	100,000	11.200,000	19.200,000	8.000,000	1.000,000	1.000,000	12.200,000	20.200,000	8.000,000	40.400,000
servicii mobile de acordare a hranei (masă pe roți), cod 8899 CPDH-II;	10	60	600	75,000	2.100,000	3.600,000	1.500,000	375,000	375,000	2.475,000	3.975,000	1.500,000	7.950,000
ANEXA 3 "Centre de zi de asistență și recuperare, cod 8810 CZ-V-I", prevăzut în anexa nr. 3;	20	50	1000	175,000	13.300,000	22.800,000	9.500,000	1.750,000	1.750,000	15.050,000	24.550,000	9.500,000	49.100,000
ANEXA 4 Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice, cod 8899 CZ-PN-V prevăzut în anexa nr. 4;	20	50	1000	25,000	3.220,000	5.520,000	2.300,000	250,000	250,000	3.470,000	5.770,000	2.300,000	11.540,000
Total anexele 1-4	100		5400		44.562,000	76.392,000	31.830,000	4.125,000	4.125,000	48.687,000	80.517,000	31.830,000	161.034,000

HOTĂRÂRE

privind aprobarea unor programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 133 alin. (1) lit. a) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 Se aprobă următoarele programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale, pentru persoanele vârstnice:

- a) "Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente", prevăzut în anexa nr.1;
- b) "Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice", prevăzut în anexa nr.2;
- c) "Centre de zi de asistență și recuperare pentru persoanele vârstnice", prevăzut în anexa nr.3;
- d) "Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice", prevăzut în anexa nr.4;

Art. 2 Fondurile necesare finanțării programelor de interes național se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație.

Art. 3 (1) Finanțarea programelor de interes național se realizează în baza unui proces de evaluare și selecție de proiecte pentru atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă;

(2) Solicitanții eligibili sunt serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor și orașelor sub 20 de mii de locuitori și furnizorii de servicii sociale privați, fără scop lucrativ, respectiv, asociații, fundații și culte recunoscute în România.

(3) Cererile de finanțare se depun individual sau în parteneriat cu furnizori publici ori privați de servicii sociale.

(4) Evaluarea și selecția propunerilor de proiecte din cadrul programelor de interes național se realizează de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

Art. 4 Metodologia de evaluare și selecție a cererilor de finanțare se elaborează și se aprobă în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 5 Monitorizarea implementării și controlul fondurilor alocate în cadrul programelor de interes național se asigură de către agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

Art. 6 Anexele 1-4 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Nicolae-Ionel CIUCĂ

”Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente”**Scop:**

Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice, dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea, prin menținerea autonomiei acestora pe o perioadă cât mai lungă, la domiciliu, prevenirea agravării situației de dependență și a instituționalizării.

Obiectiv general:

Dezvoltarea rețelei de servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente, în unitățile administrativ-teritoriale, în care acestea nu există.

Obiective specifice:

- 1) înființarea și funcționarea unui număr de 30 de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente, cod 8810ID-I;
- 2) implementarea managementului de caz pentru persoanele vârstnice dependente și a principiului proximității prin respectarea priorității serviciilor de îngrijire la domiciliu și în comunitate, față de îngrijirea de tip rezidențial.

Activități eligibile:

- 1) servicii de îngrijire la domiciliu prevăzute la art. 31 și art. 32 alin. (1) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, acordate cu respectarea standardului minim de calitate;

Cheltuieli eligibile:

- 1) cheltuieli de personal;
- 2) cheltuieli cu materiale igienico-sanitare;
- 3) cheltuieli de transport;
- 4) cheltuieli pentru dotări;

Indicatori cantitativi:

- 1) asigurarea de servicii de îngrijire la domiciliu pentru un număr de 1200 de persoane vârstnice încadrate în grad de dependență, potrivit grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice;
- 2) înființarea unităților de îngrijire la domiciliu, în unitățile administrativ-teritoriale în care acestea nu există.

Indicatori de eficiență:

- 1) finanțarea estimată pentru o persoană beneficiară pentru serviciile de îngrijire personală are la bază standardele minime de cost la nivel național pentru serviciile sociale destinate îngrijirii la domiciliu a persoanelor vârstnice;
- 2) numărul mediu de persoane beneficiare pentru o unitate de îngrijire înființată este estimat la 40;
- 3) numărul mediu de ore de îngrijire pentru o persoană beneficiară, este de 15 ore/săptămână.

Indicatori de rezultate:

- 1) 30 unități de îngrijire la domiciliu înființate;
- 2) 1200 de persoane vârstnice dependente continuă să își trăiască viața în propria locuință, ca urmare a furnizării de servicii de îngrijire la domiciliu;
- 3) creșterea numărului de unități de îngrijire la domiciliu;
- 4) reducerea numărului de persoane în așteptarea internării într-un cămin pentru persoane vârstnice.

Perioada de derulare:

Programul se derulează pe o perioadă de 2 ani de la data încheierii contractelor de finanțare, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie 2024.

Buget:

Bugetul total al acestui program de interes național, asigurat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație, este de 52.044 mii lei, din care:

- a) 15.492 mii lei, pentru anul 2022;
- b) 26.022 mii lei, pentru anul 2023;
- c) 10.530 mii lei, pentru anul 2024.

ANEXA 2

PROGRAM DE INTERES NAȚIONAL
"Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice"

Scop:

Asigurarea ajutorului necesar pentru un trai decent și pentru prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice dependente singure, ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea, prin asigurarea unor servicii de acordare a hranei.

Obiectiv general:

Dezvoltarea de servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice în unitățile administrativ-teritoriale în care nu există acest serviciu.

Obiective specifice

- 1) înființarea și funcționarea unui număr de 20 servicii de tip cantină socială, cod 8899 CPDH-I;
- 2) înființarea și funcționarea unui număr de 10 servicii de distribuire a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II și/sau servicii de distribuire a hranei, ca serviciu de asistență comunitară, cod 8899 CZ-PN-V.

Activități eligibile:

- 1) acordarea serviciilor de tip cantină pentru o perioadă de până la 2 ani;
- 2) acordarea serviciilor de distribuire a hranei pentru o perioadă de până la 2 ani;

Cheltuieli eligibile:

- 1) Cheltuieli de personal, la nivelul salariilor din centrele publice;
- 2) Cheltuieli pentru alocația zilnică de hrană, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- 3) Cheltuieli pentru transportul hranei la domiciliu în cazul serviciilor de distribuire a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II și a serviciilor de distribuire a hranei, ca serviciu de asistență comunitară, cod 8899 CZ-PN-V;
- 4) cheltuieli pentru dotări;

Indicatori cantitativi:

30 servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice înființate și funcționale.

Indicatori de eficiență:

- 1) Costurile pentru funcționarea unei cantine sunt estimate la 1000 lei/lună/beneficiar;
- 2) Costurile pentru funcționarea unui serviciu mobil de acordare a hranei și a unui serviciu de asistență comunitară de distribuire hranei sunt estimate la 500 lei/lună/beneficiar;

Indicatori de rezultate:

- 1) Un număr 2200 de persoane, altele decât cele beneficiare ale tichetelor distribuite în baza prevederilor OUG nr.115/2020 privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de persoane cele mai defavorizate care beneficiază de mese calde pe bază de tichete sociale pe suport

- electronic pentru mese calde, acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora, vor beneficia de servicii de acordare/distribuire a hranei;
- 2) Un număr de 10-30 unități administrativ-teritoriale vor avea în comunitate cel puțin un serviciu de acordare/distribuire a hranei;

Perioada de derulare:

Programul se derulează pe o perioadă de 2 ani de la data încheierii contractelor de finanțare, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie 2024.

Buget:

Bugetul total al acestui program de interes național, asigurat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație, este de 48.350 mii lei, din care:

- a) 14.675 mii lei, pentru anul 2022;
- b) 24.175 mii lei, pentru anul 2023;
- c) 9.500 mii lei, pentru anul 2024.

Pentru cele două obiective ale programului bugetul este, după cum urmează:

- 1. Pentru servicii de tip cantină socială 8899 CPDH-I, de 40.400 mii lei, din care:
  - a) 12.200 mii lei, pentru anul 2022;
  - b) 20.200 mii lei, pentru anul 2023;
  - c) 8.000 mii lei, pentru anul 2024.
- 2. Pentru servicii mobile de acordare a hranei (masa pe roți), cod 8899 CPDH-II, 7.950 mii lei, din care:
  - a) 2.475 mii lei, pentru anul 2022;
  - b) 3.975 mii lei, pentru anul 2023;
  - c) 1.500 lei, pentru anul 2024.

ANEXA 3

PROGRAM DE INTERES NAȚIONAL

"Centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice"

Scop:

Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice dependente prin asigurarea serviciilor de îngrijire personală, integrat cu serviciile complementare de recuperare și reabilitare funcțională.

Obiectiv general:

Dezvoltarea de centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice, cod 8810 CZ-V-I, pentru asigurarea serviciilor de îngrijire personală, integrat cu serviciile complementare de recuperare și reabilitare funcțională.

Obiective specifice

Înființarea și funcționarea unui număr de 20 centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice în unitățile administrativ-teritoriale în care acestea nu există.

Activități eligibile:

- 1) terapii de recuperare/reabilitare funcțională cum ar fi: ședințe de psihoterapie, kinetoterapie, terapie prin masaj, hidroterapie, termoterapie, balneoterapie, fizioterapie, terapii de relaxare, gimnastică medicală, podologie ș.a.;
- 2) îngrijire personală pentru persoanele vârstnice dependente;
- 3) consiliere psihosocială și informare, consiliere juridică, socializare și petrecere a timpului liber, organizare și implicare în activități comunitare și culturale, asistență și suport pentru familia persoanei vârstnice, suport pentru realizarea activităților administrative și gestiunea bunurilor etc;
- 4) linie telefonică de urgență;
- 5) acordare de alimente, ajutoare materiale.

Cheltuieli eligibile:

- 1) cheltuieli de personal, la nivelul salariilor din centrele publice;
- 2) cheltuieli materiale;
- 3) cheltuieli pentru dotări;

Indicatori cantitativi:

Un număr de 20 centre de zi înființate și funcționale;

Indicatori de eficiență:

Finanțarea pentru o persoană beneficiară este estimată în limita standardului de cost pentru centrele de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, cod 8899 CZ-D-I, diminuat cu 10%;

Indicatori de rezultate:

- 1) 20 centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice, cod 8810 CZ-V-I;
- 2) Un număr de 1000 de persoane vârstnice beneficiare;

Perioada de derulare:

Programul se derulează pe o perioadă de 2 ani de la data încheierii contractelor de finanțare, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie 2024.

Buget:

Bugetul total al acestui program de interes național, asigurat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație, este de 49.100 mii lei, din care:

- a) 15.050 mii lei, pentru anul 2022;
- b) 24.550 mii lei, pentru anul 2023;
- c) 9.500 mii lei, pentru anul 2024.

ANEXA 4

PROGRAM DE INTERES NAȚIONAL**”Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice”****Scop:**

Prevenirea marginalizării sociale, a izolării, a apariției sau agravării depresiei, a agravării situației de dependență și prevenirea instituționalizării în cazul persoanelor vârstnice dependente singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea, a persoanelor vârstnice beneficiare de ajutor social etc.

Obiectiv general:

Dezvoltarea de servicii de asistență comunitară destinate persoanelor vârstnice, cod 8899 CZ-PN-V;

Obiective specifice

- 1) Dezvoltarea serviciilor de asistență comunitară ce furnizează consiliere socială și psihologică pentru persoanelor vârstnice dependente și pentru îngrijitorii informali ai acestora;
- 2) Dezvolarea competențelor digitate pentru persoanele vârstnice, pentru îngrijitorii informali ai acestora și pentru personalul din serviciile sociale de îngrijire pe termen lung și a competențelor pentru utilizarea de diverse dispozitive destinate persoanelor dependente, inclusiv lucrul cu câinii utilitari;
- 3) Înființarea de rețele comunitare voluntare de sprijin pentru asigurarea serviciilor de suport, pentru prevenirea izolării sociale, activități de comunicare și monitorizare etc.

Activități eligibile:

- 1) Servicii de consiliere psihologică pentru persoanele vârstnice la domiciliu, în centre de zi și în centrele rezidențiale și crearea unor rețele de suport online;

- 2) Servicii de consiliere asigurate de asistentul social pentru persoanele vârstnice la domiciliu, în centre de zi și în centrele rezidențiale și crearea unor rețele de suport online;
- 3) Devoltarea parteneriatelor comunitare între centrele de sănătate mintală, direcțiile de sănătate publică, serviciul public de asistență socială și furnizori publici de servicii sociale fără scop lucrativ în vederea managementului de caz pentru persoanele vârstnice cu risc de depresie sau de demență;
- 4) Implementarea managementului de caz pentru persoanele vârstnice care beneficiază de suport pentru realizarea unor activități instrumentale ale vieții zilnice asigurate de voluntari sau de îngrijitori informali;
- 5) Activități de instruire în vederea dezvoltării competențelor digitale ale persoanelor vârstnice, îngrijitorilor informali și formali la domiciliu, personalului din centrele de zi și din centrele rezidențiale;
- 6) Educație extracuriculată pentru utilizarea de diverse dispozitive destinate persoanelor vârstnice dependente, inclusiv lucrul cu câinii utilitari etc.
- 7) Elaborarea și mesajelor utilizate în campanii de sensibilizare a populației privind riscurile sociale la nivelul județului, pentru persoanele vârstnice;
- 8) Crearea de rețele voluntare de sprijin pentru monitorizarea persoanelor vârstnice singure și de suport pentru realizarea unor activități instrumentale ale vieții zilnice respectiv: prepararea hranei, efectuarea de cumpărături, activități de menaj și spălătorie, facilitarea deplasării în exterior și însoțire, activități de administrare și gestionare a bunurilor, acompaniere și socializare.

Cheltuieli eligibile:

- 1) Cheltuielile de personal, după cum urmează:
  - a. pentru serviciile de consiliere psihologică și consiliere socială în vederea prevenirii riscului de marginalizare, depresie, suma maximă care poate fi solicitată este echivalentul salariilor unui asistent social și al unui psiholog dintr-un serviciu public, cu o normă de 1 la 300 de persoane;
  - b. pentru elaborarea de către asistentul social a materialelor și mesajelor utilizate în campanii de sensibilizare a populației privind riscurile sociale la nivelul județului, pentru persoanele vârstnice;
  - c. pentru coordonatorul activităților de voluntariat din partea organizației gazdă care devoltă rețea de voluntari pentru servicii de asistență comunitară pentru persoane vârstnice;
- 2) Cheltuieli cu plata abonamentului la internet și telefon;
- 3) Cheltuieli cu activitățile de instruire și/sau formare precum și pentru informarea populației din județ;
- 4) Cheltuieli pentru dotări;

Indicatori cantitativi:

- 1) 20 servicii de asistență comunitară ce furnizează consiliere psihologică, consiliere socială, inclusiv telefonul vârstnicului, în unitățile administrativ-teritoriale în care acestea nu există;
- 2) Înființarea de rețele de voluntariat pentru persoane vârstnice în aceste comunități;
- 3) Încheierea de protocoale între centrele de sănătate mintală, direcțiile de sănătate publică, serviciul public de asistență socială și furnizori publici de servicii sociale fără scop lucrativ în vederea managementului de caz pentru persoanele vârstnice cu risc de depresie sau de demență;

Indicatori de eficiență:

- 1) costul estimat pe baza cheltuielilor eligibile, pentru o persoană beneficiară, este: 460 lei/lună;

Indicatori de rezultate:

- 1) 1000 de persoane vârstnice dependente beneficiază de servicii de asistență comunitară care furnizează consiliere psihologică și consiliere socială;
- 2) creșterea numărului de servicii de asistență comunitară destinate persoanelor vârstnice: în 20 unități administrativ-teritoriale funcționează cel puțin un centru de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice;

Perioada de derulare:

Programul se derulează pe o perioadă de 2 ani de la data încheierii contractelor de finanțare, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie 2024.

Buget:

Bugetul total al acestui program de interes național, asigurat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în limita fondurilor bugetare aprobate cu această destinație, este de 11.540 mii lei, din care:

- a) 3.470 mii lei pentru anul 2022;
- b) 5.770 mii lei pentru anul 2023.
- c) 2.300 mii lei pentru anul 2024.